

Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle valituksen johdosta, vaatimus ryhtyä MRL 182 § mukaisesti hallintopakotoimiin

Rakennus- ja ympäristölautakunta 27.02.2024 § 22
272/03.04.00/2023

Valmistelija Rakennustarkastaja Samuli Panttila
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihe)

Päätösehdotus Johtava rakennustarkastaja Grönroos Daniel

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää

1

antaa Helsingin hallinto-oikeudelle seuraavan lausunnon:

Valituskirjelmän sisällössä ei ole tullut esiin sellaisia uusia asioita, jotka muuttaisivat jo tehdyn päätöksen sisältöä.

Lupaharkinnan kannalta ei ole olennaista, mistä kivet ovat peräisin. Mikäli kivien siirtämisessä on tapahtunut rikos, tulee asia käsitellä rikosoikeudellisena asiana hallinta-alueen loukkauksena rikoslain puitteissa. Niin valvonnassa kuin myös hallintopakon käyttämisessä viranomaisen on pysyttävä sille säädetyn toimivallan rajoissa. Puuttua voidaan vain ko. viranomaisen toimivaltaan kuuluviin asioihin, ei muiden viranomaisten toimivallan alaan eikä yksityisoikeudellisiin asioihin. Rakennusvalvonnan tehtävä on arvioida, onko kiinteistöllä tapahtunut sellaisia toimenpiteitä, jotka edellyttäisivät asiaan puuttumista maankäyttö- ja rakennuslain mukaan.

Hallintopakon käyttämisessä viranomaisella on pääsääntöisesti harkintavaltaa. Ehdotonta puuttumisvelvollisuutta ei ole, vaan tapauskohtaisen harkinnan perusteella arvioidaan, tuleeko ryhtyä toimenpiteisiin. Yleisen edun valvominen rakennustoiminnassa on kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävä. Yleinen etu voidaan hahmottaa ”vastaparina” rakentajan yksityiselle edulle, mutta toisaalta pelkkä naapurin etu ei ole yleistä etua. Tilannetta on siis arvioitu yleisellä tasolla. Yleisellä edulla tarkoitetaan mm. terveellistä ja turvallista ympäristöä sekä maankäytön tavoitteita. Asemakaavan mukainen lähivirkistysalue (VL-alue) on nykyisellään siistissä kunnossa.

Maisematyöluvan myöntämisedellytykset määrittävät maankäyttö- ja rakennuslain 140 §:ssä. Lupa tulee myöntää alueella, jolla on voimassa asemakaava tai yleiskaava, ellei toimenpide vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen tai turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Tässä tapauksessa lähtökohtana on, että lupa on myönnettävä, ellei pystytä perustelemaan kattavasti, että maisemaa muuttava toimenpide on kaavan vastainen tai turmelee kaupunkikuvaa. Yksittäisten naapureiden vastustus, huomautus tai mielipide siitä, että kivet ovat ympäristöä rumentavia, ei saa estää luvan myöntämistä.

Maisematyöluvan tarpeellisuutta säätelee maankäyttö- ja rakennuslain 128 §. Lupaa ei tarvita yleis- tai asemakaavan toteuttamiseksi tarpeellisten töiden suorittamiseen eikä vaikutuksiltaan vähäisiin toimenpiteisiin. Vaikutuksien vähäisyyden on arvioinut Kirkkonummen kunnan monijäseninen toimielin päätöksellään vähäisiksi, ei väitetyn yksittäisen

rakennustarkastajan mielipiteen mukaisesti.

Kuntaliiton ohjeen mukaisesti hallintopakkoasia voi nousta esille rakennustarkastajalle tehdyn ilmoituksen tai tarkastuksen seurauksena. Ilmiantotapauksissa on syytä ottaa selvää ilmiannon aiheellisuudesta suorittamalla tarkastus paikan päällä.

Kunnan rakennusvalvontaviranomaisella on oikeus maankäyttö- ja rakennuslain 183 §:n mukaan valvontatehtävän hoitamiseksi päästä rakennuskohteeseen ja suorittaa siinä tarkastuksia ja tutkimuksia, lisäksi asiaa tukee kuntaliiton ohje ”Asian vireilletulo ja käsitteleminen”. Kiinteistöllä on suoritettu lainmukainen, hyvän hallinnon mukainen kiinteistökäynti sekä laadittu muistio.

Ympäristöministeriössä työskennellyt lainsäädäntöneuvos Lauri Jääskeläinen on Helsingin rakennusvalvonnan virastopäällikkönä todennut eräässä artikkelissaan kommentoidessaan vuosikirjaratkaisua KHO:2009:34: ”Katselmuksesta ja tarkastuksesta on säännöksiä myös hallintolaissa. Hallintolaki on yleislaki, jota ei sovelleta, jos muussa laissa säädetään hallintolaista poikkeavasti. Hallintolain 38§:n mukaan tulee katselmuksessa pitää pöytäkirjaa, joka tulee viipymättä antaa tiedoksi asianosaiselle ja muille toimitukseen kutsutuille. Myös tarkastuksesta tulee hallintolain 39 §:n mukaan laatia kirjallinen tarkastuskertomus. Tarkastuksessa on pikemminkin ollut kysymys havaintojen tekemisestä ennen päätöksentekoa. Jos havaintojenkin teossa tulisi noudattaa tiukkoja muutosäännöksiä, vaikeutuisi lupa-asioiden käsittely entisestään. Esimerkiksi rakennusvalvontaa suorittavat viranhaltijat tekevät päivittäin eriluonteisia maastokäyntejä voidakseen suorittaa tehtävistään. Kaikista maastokäynneistä ilmoittaminen, pöytäkirjaamisesta puhumattakaan muodostuisi käytännössä mahdottomaksi”.

Edellä mainitun perusteella rakennus- ja ympäristölautakunta esittää, että valitus on hylättävä.

2

Pykälä tarkistetaan kokouksessa.

Käsittely

Päätös

Rakennus- ja ympäristölautakunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti.

Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Tiedoksi

Selostus

Kirkkonummen rakennusvalvontaan on saapunut Helsingin hallinto-oikeudelta lausuntopyyntö valituksen johdosta, joka koskee rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöstä 21.11.2023 § 146 olla ryhtymättä MRL mukaisiin hallintopakkoimiin.

Lausunto on pyydetty toimittamaan hallinto-oikeuteen 1.2.2024 mennessä, mutta lausunnon antamiselle on haettu ja saatu lisää aikaa 1.3.2024 saakka.

Päätöshistoria